

Rozhovory s občany EU se týkaly atomu i penzí

V Praze 16. 3. 2009 – Soupisem deseti doporučení a podnětnou diskusí s politiky skončila víkendová konference Rozhovory s občany Evropy v České republice 2009. Přes padesát náhodně vybraných zástupců veřejnosti během ní dva dny diskutovalo o aktuálních otázkách i výzvách pro další směřování Evropské unie. Své názory, artikulované v deklaraci, konfrontovali debatéři s občany jiných členských států. V některých tématech jako zemědělství, důchodové reformy či narovnání pracovního trhu v rámci celé EU dospěli ke shodě, jiná typu energetiky, imunity poslanců nebo práv zaměstnanců byla výlučnou záležitostí České republiky.

Konference se stala vyústěním tříměsíční internetové diskuse s průběžným hlasováním na stránkách www.rozhovory-s-obcany-evropy.eu. Ačkoliv témata fóra v zimních měsících kopírovala zpomalování ekonomiky na celosvětové úrovni, nejčastěji reflektovanou otázkou, která i následně obdržela od návštěvníků stránek nejvyšší prioritu, nebyla nezaměstnanost nebo euro jako společná měna, ale – jazyk esperanto!

„Víkendová konference však nakonec ukázala, že občany skutečně nejvíce trápí nerovnost pracovních příležitostí, ztráta pracovních míst, nejasné rozdělování evropských peněz a nejistota zabezpečení ve stáří,“ říká PhDr. Dana Rabiňáková, ředitelka společnosti Partners Czech o.p.s., jež organizuje českou část celého projektu. A dodává: *„Je symptomatické, že o pár hlasů do Národního doporučení neprošla Lisabonská smlouva. Lidé diskutovali korektně a byli schopni nechat se i přesvědčit argumenty svých kolegů. Úroveň jednání byla nad očekávání vysoká.“* Výstupy se stanou součástí Evropského přehledu národních doporučení ze 27 států evropského společenství – 15 finálních doporučení pak vytvoří základ pro Evropský summit občanů, jenž proběhne 10. – 11. května 2009 v Bruselu za účasti řady poslanců Evropského parlamentu a klíčových institucí EU.

Jednoznačně nejplamennější diskuse se strhla kolem **zemědělské politiky** Evropské unie. Vybranému vzorku české populace, v níž se objevily všechny socio-ekonomické skupiny, vadí jak výše dotace (až 38 % celkového rozpočtu EU), tak nerovnoměrnost podpory. *„Evropská unie sjednotí dotační politiku do zemědělství a výrazně se sníží celkové procento dotací. Sníží se počet dotačních titulů a bude důsledně kontrolována efektivnost využívání dotací,“* shodli se v Národním doporučení účastníci.

Palčivost problému zemědělské podpory potvrdil v následné diskusi i Jan Zahradil, poslanec Evropského parlamentu za ODS. Podle něj je stávající systém nespravedlivý jak k českým farmářům, tak k zemím 3. světa. *„Málokdo si to uvědomuje, ale uzavření evropského trhu potravinám například z Afriky se Evropě vrací v podobě nelegální imigrace z těchto zemí,“* upozornil Zahradil. Podle Libora Roučka z ČSSD jde o vleklý a velký politický problém, který bude razantněji řešen po roce 2013. Podle Kateřiny Jacques, jež do voleb do Evropského parlamentu povede Stranu zelených, je třeba soustavně tlačit i na kvalitu stravování, včetně snížení podílu geneticky modifikovaných potravin nebo etiky chovu hospodářských zvířat. *„Dlouhodobě není možné, aby byly biopotraviny výsadou jen majetných lidí. Je třeba, aby i levnější výrobky zaručovaly co nejvyšší kvalitu,“* uvedla poslankyně.

Velmi citlivě přítomní občané hodnotili také **důchodovou reformu**. V kontextu aktuálních debat o možnosti plošného spojení do soukromých pensijních fondů se debatéři shodli na *„garanci státu za prostředky určené pro důchodové zabezpečení.“* Přítomní politici nastavený důchodový systém svorně označili za časovanou bombu. Za nepřekonatelný problém pro nastavení jednotné evropské politiky však označili rozdílnost fiskálních politik. Ani v ČR se od roku 1989 nenašlo konsensuální řešení.

Velmi pozitivně bylo přítomnými politiky přijato doporučení ohledně **povinného celoživotního vzdělávání** pedagogů od nejnižších stupňů a studentů nad 15 let formou dotovaných výměnných programů, jazykových a IT kurzů. Účastníci rovněž vyzdvihli nutnost podpory učňovského školství. Z diskuse s politiky vyvstala rovněž potřeba větší osvěty ve vztahu k finanční gramotnosti. Jako nástroj proti dluhovým pastím tento krok označil Jiří Havel, kandidát ČSSD do Evropského parlamentu: „*Chceme, aby byli připraveni – třeba v rámci hodin matematiky – už žáci na základním stupni. Starší studenti se s tématem mohou seznamovat ve specializovaném předmětu.*“

Vedle dalších témat účastníci Národní konference a zástupci politiků hovořili o **energetické politice** Evropské unie. Podle občanů by se měla více podporovat jaderná energetika s důrazem na posilování bezpečnosti jejího provozu. Současně je nutné zabývat se rozvojem nových a alternativních technologií. „*Velmi vysoko bych osobně kladl otázku úspor energií,*“ doplnil doporučení Libor Rouček z ČSSD.

„*Překvapila mne velmi vysoká úroveň akce i hloubka, do které účastníci šli,*“ zhodnotila debatu i deset Národních doporučení poslankyně Kateřina Jacques. „*Přínos konference spatřuji mimo jiné v tom, že nabídla rozhovor s živými lidmi, euroobčany a novými tvářemi. Kultivovanou formou jsme se dozvěděli o tématech jiné věci, než obvykle zaznívají na podobném typu akcí se stále stejnými účastníky,*“ doplnil ji Jan Zahradil.

Novinářské akreditace lze získat na níže uvedených kontaktech:

Lucie Čunderliková
Smart Communication s.r.o.
T/F: +420 272 657 121
M: +420 733 538 889
E: cunderlikova@s-m-art.com
W: www.s-m-art.com

Karolína Kuncová
Partners Czech, o.p.s.
T: +420 233 321 503
M: +420 737 738 813
E: karolina.kuncova@partnersczech.cz
W: http://www.partnersczech.cz

**K debatě může každý přispět na těchto stránkách: <http://www.rozhovory-s-obcany-evropy.eu/>
Můžete se též připojit do "Facebook" skupiny "European Citizens' Consultation 2009".**